

אלי מרגלית - מדריך ירקות - שה"מ - לשכת הדרכה נגב

מלון סתיו

גידול מלון סתיו התבסס כגידול יציב ורווחי. היקף השטח היה 1,100 דונם עם יכול ממוצע 3.8 טון/ד'. מהם 52% לייצוא. בתחילת העונה מגדלים את הזן ערבה הבכיר ומרכז היבול שהיווה 15% מהשטח. באמצע העונה מגדלים את הזן C-8 שהיווה 74% מהשטח ובסוף העונה מגדלים את הזן גליה האפיל, שהיווה 11% מהשטח. חסרונם של הזנים "ערבה" ו-"גליה" בפירות גדולים מדי (גדלים 5 ו-4) לעומת הזן C-8 בעל פירות קטנים יותר ובעל יכול רב יותר. חסרונם בחיי מדף קצרים יותר. בעייה זו חייבה את המגדלים לאספו מיד עם שבירת הצבע. השנה בלטה תופעת הצהבת עלים הנגרמת ע"י וירוס המועבר ע"י כנימת עש הטבק ותנאי סביבה. נבחנו 13 זנים ועוד 5 זנים בתצפיות. הזן C-8 בלט ביבול ובמתיקות, אך בעל חיי מדף בינוניים.

בצל

הבצל הוא גידול ותיק באזור ומוכר היטב. יתרונו הגדול בהיותו ממוכן. היקף השטח השנה היה 804 דונם. היקף זה נקבע כגידול מכסה המשווק לשוק המקומי בלבד. ייצוא לא מתבצע כבר מספר שנים עקב חוסר בזן מתאים. 76% מהיקף השטח היה שתול בבצלצל בית אלפא עם יכול ממוצע של 5.7 טון/ד', 20% מהשטח זרוע י"א עם יכול ממוצע של 6.2 טון/ד', 4% מהיקף השטח זרוע מוקדם הזרע-9 עם יכול ממוצע של 8 טון/ד'. מזג האויר החם הקדים את צניחת הבצלצלים והבצל הזרוע, דבר שגרם לפחיתה ביבול. חלק קטן משטח הבצלצלים היה נגוע במחלת השורש הרוד, אשר הגיעה עם הבצלצלים מהמשתלה.

תפוח אדמה

מאחר וזאת שנת שמיטה, התקבלה באזור מכסה מיוחדת לספק תפוחי"א לציבור הדתי. נזרעו 595 דונם, מהם 180 דונם סתוי והשאר אביבי. הזנים הינם: אלפא, קרה, מונדיאל, קוסמוס, טימטה. היבול הממוצע היה 3.5 טון/ד', יבול נמוך מהצפוי. מספר סיבות גרמו לכך: פעילות חזקה של מנהרן העורקים, המלחה אחרי הגשם, פגיעה מקוטלי עשבים והשקיה בממכדים שהתגלתה כפחות יעילה מהשקיה בטפטוף.

שלוט

השלוט הוא בצלצל קטן, דמוי שן של שום ובטעם בצל עדין. מגדלים אותו במקומות רבים ובאירופה, בעיקר בצרפת ומחירו גבוה יחסית לבצל. במבחן שנערך בתחנת הנסיונות, נמצא זן המתאים לייצוא והוגדר מועד זריעה מיטבי.

תירס

החורף החם של הערבה, מאפשר לאסוף תירס טרי למאכל בתקופה מוקדמת באופן יחסי לשאר חלקי הארץ. נבחנו השנה 6 זנים, אך לא נמצא זן אחד העולה על הזן המסורתי.

אבטיח

בעונה האחרונה, היקף השטח היה 1,150 דונם במנהרות נמוכות, לעומת 1,280 בעונה הקודמת. הזנים הינם:

אדם - 210 דונם, יבול ממוצע 4.4 טון/ד'.

סידלס - 313, גל - 940 דונם, יבול ממוצע 4.8 טון/ד'.

אסיף האדם החל מאמצע מרץ ואסיף הסידלס תחילת אפריל.

הטמפרטורות הגבוהות באופן יחסי גרמו להקדמה באסיף. גל חנטה ראשון של סידלס נפגע מאד עקב חוסר פעילות דבורים, לכן עיקר היבול נאסף במאי. חלק גדול המשטחים התמוטטו עקב מחלות קרקע ווירוס חדש התוקף את הדלועים.

ייצוא לא התבצע השנה עקב מחירים גבוהים מאד בשוק המקומי.
נבחנו השנה 12 זני סידלס ו-4 זנים עם גרעינים.

בתי צמיחה

היקף השטח 225 דונם מבנים מסוגים שונים, לפי החלוקה הבאה:
א. אבטיח 170 דונם - 1. אדם - 148 דונם עם יבול ממוצע 5.1 טון/ד'י.
2. סידלס - 22 דונם עם יבול ממוצע 5.4 טון/ד'י.
ב. מלון שרוע - 45 דונם עם יבול ממוצע 6.1 טון/ד'י.

פלפל

היקף השטח 70 דונם שטח פתוח מהזן "מאור". האסיף התבצע תחילת דצמבר ועד תחילת מרץ. היבול הממוצע 5.2 טון/ד'י. ירידת מחירים בייצוא בדצמבר, גרמה לאחוז ייצוא נמוך מאד. כמו כן בעיה קשה של הסתדקות הפרי.

גידולים חדשים

בטטות

65 דונם אסיף מסוף פברואר עד סוף אפריל, יבול ממוצע של 2.9 טון/ד'י. היבול נמוך מהצפוי, עקב עומד לקוי שנבע מבעיות קליטת הייחורים. הגידול רווחי.

שום

63 דונם. שום ירוק נאסף בחודש פברואר. מאמצע מרץ נאסף שום יבש עם יבול ממוצע של 1.6 טון/ד'י. הגידול ממוכן ורווחי.